

ỦY BAN NHÂN DÂN QUẬN 7
Trường THCS TRẦN QUỐC TUẤN
Tổ Ngữ văn

PHIẾU HƯỚNG DẪN HỌC SINH TỰ HỌC MÔN NGỮ VĂN
KHỐI LỚP 7
TUẦN 13 (29/11 - 04/12/2021)

NỘI DUNG	GHI CHÚ
Tên bài học/ chủ đề Khối lớp 7	Cách làm bài văn biểu cảm về tác phẩm văn học Tiếng gà trưa
Hoạt động 1: Đọc tài liệu và thực hiện các yêu cầu. Đọc bài văn và trả lời các câu hỏi a,b SGK/ 146,147	<p style="text-align: center;">Tập làm văn : CÁCH LÀM BÀI VĂN BIỂU CẢM VỀ TÁC PHẨM VĂN HỌC</p> <p>I. Tìm hiểu cách làm bài văn biểu cảm về tác phẩm văn học</p> <p>1. Bài văn: Cảm nghĩ về một bài ca dao</p> <p>- Đoạn 1: Tác giả liên tưởng đó là người quen đang ở phương xa nhớ quê. -> Đây là cách giả định, cụ thể hóa, đặt mình trong cảnh để thể nghiệm, bày tỏ cảm xúc.</p> <p>- Đoạn 2: Tưởng tượng cảnh ngóng trông và tiếng kêu, tiếng nấc của người trông ngóng. -> Tưởng tượng</p> <p>- Đoạn 3: + Cảm nghĩ về sông Ngân Hà, con sông chia cắt, con sông nhớ thương đối với Ngưu Lang – Chức Nữ. + Cảm nghĩ về con sông Tào Khê -> Tác giả đã dùng liên tưởng, suy ngẫm, tưởng tượng để biểu cảm</p>

Độc ghi nhớ SGK/147

Độc lại bài thơ “Cảnh khuya” và phát biểu cảm nghĩ của em về bài thơ ấy.

Độc chú thích và gạch chân các ý chính về tác giả và tác phẩm SGK/ 150,151

- * **Bố cục:** 3 phần
- **Mở bài:** Giới thiệu tác phẩm và hoàn cảnh tiếp xúc tác phẩm
- **Thân bài:** Những cảm xúc, suy nghĩ do tác phẩm gợi lên
- **Kết bài:** Ấn tượng chung về tác phẩm

2. Ghi nhớ: Sgk/147

II. Luyện tập

Bài tập 1: Phát biểu cảm nghĩ về bài thơ “Cảnh khuya”

Gợi ý:

- Tưởng tượng hay, độc đáo: tiếng suối trong trẻo, cảnh đêm trăng ở rừng Việt Bắc
- Liên tưởng Bác Hồ thao thức không ngủ được vì lo nỗi nước nhà. Từ đó bộc lộ cảm xúc, suy nghĩ về bài thơ

Bài tập 2: Lập dàn ý bài phát biểu cảm nghĩ về bài thơ “Ngẫu nhiên viết nhân buổi mới về quê”

a. **Mở bài:** Giới thiệu tác phẩm và hoàn cảnh tiếp xúc tác phẩm

b. **Thân bài:**

- Những cảm xúc, suy nghĩ do tác phẩm gợi ra
- Thích thú, khâm phục tình yêu quê hương tha thiết của tác giả
- Xót xa trước cảnh xa lạ, lạnh lùng của mọi người ở quê với tác giả

c. **Kết bài:**

- Ấn tượng chung về tác phẩm

Em thích tác phẩm vì nó để lại cho em một tình cảm đẹp, tình yêu quê hương da diết, mãnh liệt của tác giả.

**VĂN BẢN:
TIẾNG Gà TRƯA
- Xuân Quỳnh-**

I. Đọc- hiểu chú thích

1. **Tác giả:** Xuân Quỳnh (1942-1988) quê ở làng La Khê, xã Hà Đông, tỉnh Hà Tây.

Đọc văn bản và thực hiện yêu cầu câu 1,2,3,4 SGK/151.

- Là nhà thơ nữ xuất sắc trong nền thơ hiện đại Việt Nam.

- Thơ Xuân Quỳnh thường viết về những tình cảm gần gũi bình dị trong đời sống, bộc lộ những rung cảm chân thành, đắm thắm, tha thiết.

2. Tác phẩm:

- HCST: Viết vào thời kì đầu của cuộc kháng chiến chống Mỹ.

- Xuất xứ : In trong tập thơ “ Hoa dọc chiến hào” (1968)

- Thể thơ: tự do

- Bố cục: 3 phần

II. Đọc- hiểu văn bản

1. Tiếng gà trên đường hành quân

- “Cục ... cục tác cục ta”

- Nghe: + xao động nắng trưa

+ bàn chân đỡ mỏi

+ vọng về tuổi thơ

-> **Điệp ngữ, ẩn dụ**

=> **Tiếng gà làm thức dậy những tình cảm làng quê thắm thiết, sâu nặng.**

2. Tiếng gà trưa gợi về những kỉ niệm tuổi thơ.

- “ Ô rơm hồng ... như màu nắng”

Hình ảnh + những con gà mái mơ, mái vàng

+ ô trứng hồng

-> **Điệp ngữ, so sánh**

=> **Vẻ đẹp tươi sáng, đậm ấm,, bình dị.**

“ Có tiếng bà ... dạy thơ lo lắng”

- Kỉ niệm tuổi thơ: tò mò xem gà đẻ trứng bị bà mắng.

- Hình ảnh người bà:

+ Lời mắng yêu

+ Tay bà khum soi trứng, dành từng quả chắt chiu.

+ Lo đàn gà toi

<p>Độc ghi nhớ SGK/151</p>	<p>-> Hình ảnh người bà đầy lòng yêu thương, chặt chiu dành dụm, chăm lo cho cháu.</p> <p>“ Ôi cái quần chéo go ... sột soạt ”</p> <p>- Niềm vui và mong ước nhỏ bé của tuổi thơ được bộ quần áo mới từ tiền bán gà.</p> <p>-> Những kỉ niệm đẹp, bình dị của tuổi thơ về tình bà cháu sâu nặng, thấm thiết.</p> <p>3. Những suy tư gọi lên từ tiếng gà trưa</p> <p>* Suy tư về cuộc chiến đấu hôm nay:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cháu chiến đấu vì : + Lòng yêu tổ quốc + Xóm làng + Bà + Tiếng gà + Ổ trứng hồng <p>-> Điệp ngữ</p> <p>=> Tình cảm yêu thương, kính trọng bà đã khắc sâu thêm tình yêu đối với quê hương, đất nước.</p> <p>III. TỔNG KẾT</p> <p>Ghi nhớ SGK/ 151</p>
<p>Hoạt động 2: Kiểm tra, đánh giá quá trình tự học.</p>	<p>Học thuộc lòng bài thơ</p> <p>Phát biểu cảm nghĩ về bài thơ “Rằm tháng giêng” của Hồ Chí Minh.</p>

BÀI TẬP TRẮC NGHIỆM Củng cố kiến thức tuần 13

(Các em thực hiện trên K12)

Khoanh tròn vào đáp án đúng nhất:

Câu 1. Bài thơ Tiếng gà trưa được viết theo thể thơ gì?

- A. Tự do
- B. Đường luật
- C. Năm chữ
- D. Bốn chữ

Câu 2. Hình ảnh xuyên suốt bài thơ là gì?

- A. Tiếng gà trưa

- B. Quả trứng hồng
- C. Người bà
- D. Người chiến sĩ

Câu 3. Tình cảm, cảm xúc được nhân vật trữ tình thể hiện trong bài thơ là tình cảm gì?

- A. Nỗi nhớ về tuổi thơ, sự hoài niệm về tuổi thơ
- B. Tình bà cháu
- C. Tình yêu quê hương, đất nước
- D. Cả 3 ý trên

Câu 7. Đặc sắc về nghệ thuật của bài thơ trên là?

- A. Cách diễn đạt tự nhiên với những hình ảnh giản dị chân thực
- B. Ngôn ngữ cô đọng, hàm súc
- C. Sử dụng các biện pháp so sánh, nhân hóa có giá trị biểu cảm cao
- D. Sử dụng rộng rãi lối liên tưởng, tưởng tượng

Câu 8. Nội dung của bài thơ là gì?

- A. Tiếng gà trưa gọi về những kỉ niệm đẹp đẽ của tuổi thơ và tình bà cháu.
- B. Tình cảm gia đình đã làm sâu sắc thêm tình quê hương, đất nước
- C. Tình bà cháu sâu nặng, gắn bó.
- D. Cả 3 đáp án trên